

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5.50 mesečno, četrtletno K 16.50.
Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 5.—. — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Vabilo

na

zbor zaupnikov JDS,

ki se vrši

dne 6. julija t. l. v Ljubljani

v Narodnem domu. Začetek zborovanja ob pol 9. dopoldne. Nadaljevanje ob 15. popoldne.

Spored:

1. Nagovor strankinega predsednika dr. Iv. Tavčarja in odposlancev „Demokratskega kluba“.
2. Poročilo o delovanju Narodnega predstavništva.
3. Poročilo strankinega zastopstva v centralni vladi (minister dr. A. Kramer).
4. Poročilo strankinega zastopstva v ljubljanski vladi (podpredsednik deželne vlade dr. Gregor Žerjav).
5. Poročilo izvrševalnega odbora.
6. I polnitev strankinega programa in sprememba organizacijskega reda.
7. Poročilo o volitvah v izvrševalni odbor.
8. Slučajnosti.

Prej zborom zaupnikov se začne v soboto 5. julija ob 4. popoldne v Narodnem domu I. nadstropje za že v Ljubljano dospele zaupnike

zaupno posvetovanje delegatov

1. o strankini organizaciji,
2. o strankinem gospodarskem in kulturnem delu.

Po zboru zaupnikov se vrši v nedeljo popoldne seja izvrševalnega odbora.

V Ljubljani, dne 29. junija 1919.

Načelstvo JDS.

Vabila, ki smo jih poslali organizacijam za zborovanje 11. maja, veljajo za sedaj.

Nedeljsko pismo.

Gospod urednik! Nedelja je sicer dolgočasen dan. Pa ker že moram krasti Bogu čas, pišem vam pismo. Že od mladih nog sem delal tedenske obračune, kakor veleval nekje Prešern, ko pravi: „od nedelje do nedelje.“

Če bi govoril z Vami, gospod urednik, gotovo bi Vas vprašal, kateri je najvažnejši dogodek zadnjega tedna. Vi bi ugibali: da Nemci podpišejo mirovne pogoje, da so Nemci potopili ladje. Jaz bi se Vam smejal, češ, da je najvažnejše vedno najbližje; Vi pa bi ugibali dalje: Mariborsko gledališče, ki je vznemirjalo vse rodoljube in razburkalo vse liste od „Malih Novic“ tja do cele „Jugoslavije“ z „Naprejem“ in „Narodom.“ Vi kot vestni kroničar boste seveda tudi takoj cmenili, da se čita redkokedaj tako robot napad kakor je bil oni v „Jugoslaviji“, ki pa seveda ni povzročil nikakega uspeha, razven, da so nekateri delavni možje, rekli vsemu „piš me v uho!“ Ugibali bi dalje, govorili o poroti, kjer gospodje

Tudi Vidov dan.

Na Vidov dan 1. 1914 sta izvršila historični atentat na nadvojvodo Franca Ferdinanda in njegovo soprogo Hohenberg Nedjelko Čabrinović in Gavrilo Princip. Čabrinovičeva bomba je padla na streho avtomobila in od tam med gledalce. Ranila ni niti Ferdinanda niti njegove soproge, dočim je Princip s strelji iz revolverja zadel nadvojvodo in vojvodinjo, da sta kmalu nato izdihnili. Takoj na to je Slovenska ljudska stranka priredila velike demonstracije in shode proti Srbom. Bivši voditelj te stranke, kojega duh pa še vedno živi, je obetal najhujše Srbom.

Že prvi dni po atentatu se je pričelo govoriti, da je bil atentat izvršen z vednostjo dunajskih in budimpeštanskih krogov, ki so se hoteli rešiti nadvojvode ter dobiti povod za vojno. To se je pozneje tudi z dokumenti dokazalo. Že 29. junija so pisali časopisi, da je tedanji srbski poslanik na Dunaju Jovanović opozoril avstro-ogrškega ministra za zunanje zadeve, grofa Berchtolda, naj prepreči potovanje nadvojvode Frana Ferdinanda v Sarajevo, ker baje obstoji zarota proti nadvojvodi. Toda nihče se ni za to zmenil. Sarajevski župan je po ponesrečenem atentatu Čabrinovičovem pro-

porotniki tako radi izrečejo, da oko gospoda državnega pravdnika vse prečno vidi, spomnili bi se maturantov, ki so veselih obrazov oznanjali, da so prestali zrelostne izpite, drugih dijakov, ki še opravljajo sedaj tridnevnice, da pojdejo potem na počitnice. Jaz pa bi Vam lepo po edal, da to vse, vse ne drži . . . Nekaj, kar je vse bolj važnega, ker je bilo natisnjeno v mariborskih listih in po večini v vseh ljubljanskih dnevnikih in to vsikdar do pičice enako. No čujte: Neki uradnik ni dobil pri trafikantnji v Tegetthoffovi cesti tobaka, dasiravno je poslal svojo uradnico ponj. Stvar se zdi sicer silno osebna, pa najbrže hoče uradnik le poročati širom sveta, da še absolutizem ni izumrl, češ uradnik ima uradnico, da mu nosi tobak, kakor ima (je imel?) častnik svojega slugo, ki ga vboaga, kakor beremo že v svetem pismu, pravi stotnik o svojem hlapcu: „če mu rečem naj gre, odide, naj pride, pride.“

Sicer pa upam, da zve o tem strašnem početju trafikantnje v Tegetthoffovi cesti kmalu

sil nadvojvodo, naj ne izvede vsega programa, ker je nevarnost, da se atentat ponovi, toda nadvojvoda ga ni poslušal. Z eno besedo, oblasti niso ničesar napravile, pač pa so z nekako pasivnostjo omogočile, da se je atentat posrečil ter s tem dobil povod za vojno. Atentat se je posrečil in izbruhnila je najstrašnejša svetovna vojna.

Toda ta krvava vojna, ki naj bi na znotraj utrdila Avstro-Ogrsko monarhijo ter pripomogla Nemčiji do svetovnega gospodstva, je uničila Avstro-Ogrsko ter strla mogočno in ošabno Nemčijo. Danes ni več Avstro-Ogrske, pa tudi Nemčije pravzaprav ni več. Če si vmislimo nazaj in če pogledamo razmere danes, tedaj vidimo, kakšno moč je imela Nemčija. Toda zmagala je pravica. In tako smemo trditi, da je atentat, ki sta ga hotela Budimpešta in Dunaj izrabiti kot povod za uničenje Slovanstva, uničil nemški imperializem ter nam ustvaril svobodo in našo troedino Jugoslavijo.

V sredo in četrtek slovenska predstava v mestnem gledališču!

tudi mirovna konferenca in potem dobi uradnik svoj tobak naravnost iz Pariza.

Pa ker sem že pri trafikah, še eno Vam povem. Gotovo poznate glavno tobakarno na Glavnem trgu. Kaj ne, da je lepa, v svojem novem oblačilu. Belo-modro-rdeče-belo itd., kar štiri vrata! To Vam je slovenska tobakarna, da je joj. Pa kaj se mi je zgodilo zadnjič. Stopim tje in kupim „Slovenca.“

Vem, da mi v svoji hudomušnosti želite, da bi ga ne bil dobil. Pa sem ga. Bil je sicer že 24 ur tam na mizici; imel sem ga tudi že ravnotako dolgo v isti izdaji doma; pa vendar sem ga vzel, ker sem mu pozabil v dobri veri pogledati na zobe in preceniti njegovo starost.

Pri vsem tem pa je govorila prodajalka tako trdozratno v nemščini in dajala na slovenska vprašanja nemške odgovore, da jo pojdem sedaj zopet obiskat, da vidim, kako spadaja taka vrata k taki prodajalki. O tem Vam bom pa poročal prihodnjič, če bo vredno, in če se doslej ne zgodi zopet kaj še važnejšega. - Pika.

Začasna ustava kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Četrty del.

Kralj.

Člen 37.

Dalje.

Kralj je poglavar države. On ima vse pravice državne oblasti in jih izvršuje po odredbah ustave.

Kraljeva oseba je nedotakljiva in neodgovorna. Kralja ni mogoče tožiti.

Člen 38.

Prestolonaslednik in ostali člani kraljevske hiše ne morejo stopiti v zakon brez kraljevega dovoljenja.

Člen 39.

Kralj imenuje in odpušča ministre in imenuje uradnike, v kolikor je to v zakonu določeno.

Člen 40.

Kralj je vrhovni zapovednik vse deželne sile.

Člen 41.

Kralj podeljuje vojne čine po odredbah zakona.

Člen 42.

Kralj podeljuje ustanovljene redove in druga odlikovanja.

Člen 43.

Kralj ima pravico amnestije.

Člen 44.

Kralj ima pravico pomiloščenja v kaznivih dejanjih. On more izpremeniti krivcu prisojeno kazen v kazen druge lažje vrste, je zmanjšati ali popolnoma odpustiti.

Preiskava ali tekoče sodno postopanje (absolucija) pri nepolitičnih krivcih se ne smejo prekiniti.

Člen 45.

Kralj zastopa državo v vseh zadevah s tujimi državami. On napoveduje vojsko v soglasju z Narodnim predstavništvom, zaključuje mirovne sklepe, zveze in jih približuje Narodnemu predstavništvu v odobrenje.

Člen 46.

Kralj stanuje stalno v deželi.

Če bi kralj po potrebi za kak čas odšel iz dežele, ga zastopa v izvrševanju ustavne kraljevske oblasti prestolonaslednik. Ako je prestolonaslednik zadržan zastopiti kralja, izvršuje ustavno oblast ministrijski svet po navodilih, ki mu jih da kralj v ustavnih mejah.

Člen 47.

Kralj sklicuje Narodno predstavništvo, on odpira in zaključuje seje Narodnega predstavništva osebno s prestolnim govorom ali po ministrijskem svetu s poslanico ali ukazom.

I prestolni govor i poslanico, kakor tudi ukaz podpišejo vsi ministri.

(Dalje priložnosti.)

Političen pregled.

Angleži za jugoslovanske aspiracije. London, 25. junija. Angleški politični krogi zasledujejo z velikim zanimanjem italijansko krizo. Z velikim vznemirjenjem opazujejo italijanske poskuse, da inicijirajo germanofilske politike in da stopijo v zvezo z Nemško Avstrijo in z madžarsko vlado sovjetov proti slovanskim državam. Ti krogi so sklenili, poslali angleškimi, ameriškim in francoskim državnikom resolucijo, naj se ne dajo prevariti od italijanske politike in naj odločno podpirajo jugoslovanske aspiracije.

Ratifikacija mirovne pogodbe. Pariz, 27. junija. „Le Temps“ zahteva v posebnem članku, da se določi za Nemčijo poseben rok, v katerem mora nemška narodna skupščina ratificirati mirovno pogodbo. Za slučaj, da bi narodna skupščina pogodbe ne ratificirala, se naj

določijo posebne odredbe. Treba je določiti, da je smatrati sklep nemške narodne skupščine z dne 23. junija kot zadostna ratifikacija mirovne pogodbe, kakor to zahteva člen 440. mirovne pogodbe. To naziranje so odobrili tudi še vsi drugi zavezniki, vendar pa je treba, da vzamejo to določilo na znanje tudi Nemci. „Liberté“ se pridružuje tej tezi, ki jo je odobrilo tudi ministrstvo zunanjih del na Quai d'orsai.

Preiskava radi dogodka v Scapaflo. Pariz, 27. junija. V „Journal des Debats“ zahteva Gauvain, naj se brez odlaganja uvede preiskava proti povzročiteljem zločina v Scapaflo. Poleg tega zahteva tudi jamstvo za izvršbo pogojev, ki se nanašajo v mirovni pogodbi za Poljsko. V to svrhu je treba, da zavezniki okupirajo Gdansk.

Spletke nemških oficirjev na korist Viljema. London, 26. junija. „Daily Mail“ javlja, da je zveza nemških oficirjev brzojavno naprosila holandsko vlado, naj bivšega cesarja Viljema pod nobenim pogojem ne izroči. Tej prošnji se pridružujejo baje milijoni Nemcev. Častniki izjavljajo, da so pripravljeni, priti na Holandsko, da branijo in ščitijo svojega najvišjega vojnega poveljnika, in groze istočasno, da se bodo postavili z orožjem v bran, ako bi se skušalo izročiti Ludendorffa. „Daily Mail“ opozarja, da je Amerongen oddaljen od nemške meje samo 20 milj in da so izvršene že vse priprave, da se Viljemu omogoči pobegniti, predno bo podpisana mirovna pogodba. Zaveznikom grozi nova nevarnost, da se ponovi še hujše verolomstvo, kakor je bilo ono v Scapaflo.

Italija se odpoveduje Reki? Milan, 26. junija. Govor, ki ga je imel minister zunanjih del Tittoni v senatu, se smatra kot definitivna odpoved na Reko in kot napoved, da bo Italija proti že znanim kompenzacijam sprejela Wilsonov program tudi glede Dalmacije.

Dnevne novice.

Nove draginjske doklade uradništvu in učiteljstvu. Slovenski člani Demokratskega kluba so izvojevali težaven boj za izboljšanje gmotnega stanja uradništva in učiteljstva. Celi teden so trajale tozadevne konference in minister dr. Kramer je z vso odločnostjo zastopal upravičene zahteve uradništva in učiteljstva in konečno dosegel jako povoljen uspeh. V petek popoldne je sprejel ministrijski svet predlog, da se dovolje nove draginjske doklade uradništvu tako, da se preuredi vse dosedanje draginjske doklade v enotno povišano draginjsko doklado. Ureditve podrobnosti je bila prepuščena ministru financ dr. Ninčiču in dr. Kramerju, ki sta se na popoldanski konferenci sporazumeala v tej smeri, da dobi uradništvo in učiteljstvo nove draginjske doklade že s 1. julijem t. l. Draginjske doklade so v splošnem načelu določene tako-le: XI. činovni razred za samce 450 K (preje 202 K), za oženjene 540 K, za ženo in za vsakega nepreskrbljenega otroka po 90 K. Pri vseh ostalih činovnih razredih se draginjska doklada poviša za 50 K, doklade za ženo in nepreskrbljene otroke ostanejo neizpremenjene kot v XI. razredu. Za državne slugе in ostale nastavljenke znaša draginjska doklada za samce itd. od 400 do 500 K v vseh treh razredih. Za njih žene in vsako dete 50 K. Za upokojenke, vdove in sirote brez razlike, ali so uradniki ali ne, znaša draginjska doklada 300 K in 60 K za ženo in vsakega nepreskrbljenega otroka. Za učiteljstvo so doklade iste, dalje tudi za duhovnike, ki nimajo dovolj velike kongruje.

Glasbena Matica v Mariboru. Pripravljalni odbor uljudno vabi vse dosedanje pevce k zelo važni skupni seji, katera se vrši v sredo dne 2. julija 1919 ob 20 uri v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«. Nikdo naj ne izostane.

Trgovskoobratna zbornica za Štajersko. Dne 18. junija so poslanci dr. Kukovec in Fran Voglar imenom štajerskih trgovcev in obrtnikov ter predsednik Demokratskega kluba Ado Ribnikar in minister dr. Kramer izročili trgovskemu ministru Voji Veljkoviću prošnjo, da se za prejšnje področje graške trgovske in obrtne

zbornice ustanovi posebna trgovska in obrtna zbornica v Celju ali Mariboru, kakor bodo organizacije sklenile. Trgovski minister je objubil tudi prošnji ustreči in je pozval svojega poverjenika dr. Marna v Ljubljani, da mu stavi uradno predlog v smislu sklepov zbora 9. junija v Celju.

Zasebnemu uradništvu na Slov. Štajerskem. Vsi sloji se zavedajo, da je edino organizacija rešiteljica bede. Tudi zasebno uradništvo se pridno giblje, ker ve, da je malokateri sloj od dobrot tako izvzet, kot ravno ta. Pred dobrim letom osnovala se je v Ljubljani obsežna organizacija „Društvo zasebnih uradnikov in uradnic na slovenskem ozemlju s sedežem v Ljubljani.“ Vsakdo, ki se je zavedal, da spada med te, se je javil in pristopil k društvu, tako da šteje danes to društvu nad 1500 članov. Opazi pa se, da le tovariši na Slovenskem Štajerskem nimajo še smisla za organizacijo, ne čutijo potrebe skupnosti in sloge. Dolžnost vsakega zasebnega uradnika in uradnice je, da se seznanji s svojimi sotovariši, to pa je mogoče le potom organizacije. Kajti le tu je prilika in možnost dana, da se o svojih težnjah medseboj porazgovore, in marsikateri se bo prepričal, da je le po društvu dospel do boljšega gmotnega položaja in lažjega življenja. Tovariši in tovarišice na Slovenskem Štajerskem, organizirajte se in pristopite k društvu. Čim večje bo naše število, tem srečnejša bo naša bodočnost! Zasebni uradnik.

Naredba o ustavitvi kreditiranja davščin v celem območju kraljestva SHS. Davščine na špirit, sladkor, mineralno olje in carine se ne smejo več kreditirati. Dosedaj obstoječa kreditiranja se ustavijo in vsi kreditirani zneski se morajo takoj vplačati. Samo davščine na proizvajanje piva in sadnega žganja se lahko še dalje kreditirajo na podlagi obstoječih postavnih predpisov in sicer najdalje za rok dveh ozir. štirih mesecev, položiti je v to svrhu sigurno zadostujočo in predpisano garancijo (varščino). Kot varščina za to kreditiranje se do daljne odredbe ne morejo sprejemati papirji bivše avstrijske in ogrske države in prav tako ne morejo jamčiti za to varščino banke v sedanji Mažarski in Nemški-Avstriji, kakor tudi ne tamkaj bivajoče privatne osebe, glede drugih inozemskih papirjev, ki bi se kot varščina na to kreditiranje ponudili, treba je prej preskrbeti dovoljenja ministrstva financ.

Koncert v gostilni „Maribor.“ Opozarjamo naše jugoslovansko občinstvo, da se vrši vsak torek in petek v restavraciji »Maribor« koncert. Ker je restavracija res narodna, pričakujemo, da bo naše občinstvo v obilnem številu posečalo ne samo koncerte, marveč tudi sploh restavracijo.

Državna posredovalnica za delo je otvorila 10. junija svojo „Podružnico za Ptuj in okolico“, koje delokrog se raztega na okrajni glavarstvu Ptuj in Ljutomer ter zasedeni del slovenskega Prekmurja. Ker se v bližini Ptuja nahaja veliko begunsko taborišče Strnišče, je začasni sedež imenovane podružnice v Strnišču pri Ptuj. Ker ja ta potrebna inštitucija brezdvomno velikega socialno-političnega pomena in enako važna za delavce kakor tudi za delodajalce, upamo, da se bode te nove podružnice ljudstvo v največji meri posluževalo. Posredovalnica posreduje brezplačno in takoj delavce vsake vrste, obrtnike, vajence, pisarniško osobe.

Čitalnica za Rogaško Slatino in okolico vabi na veliki pevski koncert vse rodoljube od blizu in daleč, ki se vrši ob vsakem vremenu v nedeljo, dne 6. julija 1919 ob 18. uri (po starem ob 6. uri popoldne) v veliki koncertni dvorani državnega zdravilišča v Rogaški Slatini. Proizvajajo ga polnoštevilni, mešani in moški zbor (okoli 70 pevcev) „Celjskega pevskega društva“ in klavirski virtuoz g. Ciril Ličar. Spored je sledeči: 1. Slovenske narodne pesmi: a) L. Zepič: En vetrič je pihal, b) O. Dev: Po Savci, po Dravci . . . , c) O. Dev: Glej čez jezero (koroška), d) O. Dev: Pojdem v rute (koroška), poje mešani zbor. 2. a) Rachmaninoff: Prélude, b) Rachmaninoff: Polchinnelle, na klavirju igra g. Ciril Ličar. 3. Koroške slovenske narodne pesmi: a) L. Zepič: Oj ta mlinar! b) O. Dev: Čej so tiste

stazice, c) O. Dev: Dekle, to mi povej! poje moški zbor. Odmor 10 minut. 4. a) Jos. Pavčić: Njega ni, b) Fr. Gerbič: Žitno polje, poje mešani zbor. 5. Fred. Chopin: Scherce v b molu, na klavirju igra g. Ciril Ličar. 6. a) Dr. Jos. Ipavec: Imel sem ljubi dve, b) E. Adamič: Kmečka pesem, poje moški zbor. 7. a) A. Anđel: Igra kolo (hrvatska narodna), b) Stjevo Mokranjac: II. šopek srbskih narodnih pesmi, poje mešani zbor. Kakor že gori navedeno, se vrši ta veliki koncert v prekrasni koncertni dvorani državnega zdravilišča v Rogaški Slatini in bode celjsko pevsko društvo eno izmed prvih slovanskih društev, katero bode v tej resimpozantni dvorani nastopilo, v katero dvorano pod avstrijskim režimom naša prelepo-doneča pesem ni imela vstopa. Posebno se vabi naše kmečko ljudstvo, da isto prihiti na ta naš koncert v obilnem številu od blizu in daleč, da bode videlo in slišalo na lastna ušesa, kaj premoremo mi Slovenci s svojo lepo in milodonečo pesmijo. Torej v nedeljo dne 6. julija 1919 vse v Rogaško Slatino.

Vpliv kopanja na posluš. Ušesni specialisti zatrjujejo, da se po leti, ob času kopanja, ušesne bolezni bolj pogoste. Pogosto so te bolezni zelo hude. Ušesa se morajo pri kopanju zamašiti z mastno bombaževino.

Izpred sodišča.

Iz porotne dvorane.

V soboto, dne 28. junija.

Konjski tat.

Anton Draškoviču, posestniku v Župečji vasi, je bila v noči od 6. na 7. marca t. l. iz nezaklenjenega hleva ukradena kobila, za katero so mu kupci ponujali že 15.000 K. Draškovič je poizvedoval na vse mogoče načine, da bi prišel neznanemu storilcu na sled; dal je tudi v »Stražo« notico o tatvini z natančnim popisom tatvine. Njegovo poizvedovanje ni ostalo brez uspeha. Že 22. marca je prejel od nekega moža v Mariboru pismo, v katerem mu poroča o taki tatvini.

Na to pismo je poslal Draškovič svojega sina Gašparja in zeta v Maribor. Po daljšem iskanju sta našla kobilo pri posestniku Jožefu Prahu v Gradiški pri Spodnji Sv. Kungoti, ki jo je kupil od svojega brata Simona Praha za 6800 K. Simon Prah mlajši pa je kupil kobilo brez živinskega potnega lista od 27 let starega poljskega delavca Janeza Matevžiča p. d. Perveka iz Župečje vasi. S posredovanjem orožništva je dobil Anton Draškovič svojo kobilo nazaj, vendar pa je imel pri poizvedovanju nad tisoč kron izdatkov.

Janez Matevžič priznava, da je ukradel kobilo iz hleva Antona Draškoviča, jo gnal k Simonu Prahu na Ranci, kamor je prišel zjutraj na vse zgodaj, se mu predstavil kot Pernek iz Župečje vasi, kakor se v resnici pravi pri njihovi hiši, in prodal Simonu Prahu ml. kobilo za 4100 K. Za živinski potni list Simon Prah niti vprašal ni; zato se bo moral zaradi udeležbe tatvine še zagovarjati pri sodišču. Polovico izkupička je Matevžič porabil za plačilo svojih dolgov, večinoma po gostilnah, drugo polovico pa je v treh tednih zapravil.

Uresničil se je zopet star pregovor: Kakor pridobil, tako izdal.

Razen te tatvine pa je izvršil Matevžič še več drugih. V neki noči okrog Božiča 1918 je z vetrihom odprl zaklenjeno hišo Marije Meglič in ukradel dva in pol mernika koruze in okrog 30 kg ržene moke. Čez dva mesca je na enak način znova vlomil v isto hišo in Mariji Meglič ukradel še mast, 4 plahte, svilno ruto itd., tako da je imela Meglič nad tisoč kron škode. Vse te reči je spravil Matevžič k svoji ljubici Ani Makovce, ki pride zavoljo udeležbe tatvine še tudi pred sodišče.

Porotniki so soglasno potrdili, da je Matevžič kriv vseh tatvin, zaradi katerih je obtožen. Matevžič je bil nato obsojen na tri leta težke ječe, poostrene s temnico in trdim ležiščem vsakega četrta leta. Kazen gotovo ni previsoka, ker je bil zaradi različnih deliktov

že desetkrat kaznovan, med drugim je dobil pri divizijskem sodišču v Gradcu lansko leto 10 mesecev težke ječe.

Lov za nevarnim tatom.

Okrog 11. ure predpoldne dne 3. maja 1919 je prišel posestniški sin Franc Ogrizek po neki kupčiji proti hiši Martina Beraniča v Gornjih Jablanah. V bližini hiše je videl neko približno 30 let staro boljše oblečeno žensko. Hotel je stopiti na dvorišče, a vrata so bila zaprta. V tem trenutku je zagledal na Beraničevem dvorišču tujega moža z veliko culo pod pazduho iti iz hiše proti kolarnici. Ob enem mu je neznan ženska pred hišo dala z roko znamenje.

Ker se je to zdelo Ogrizeku zelo sumljivo, je stopil k sosedu Andražu Medvedu in mu povedal, kaj je ravno opazil. Videla sta, da ženska beži in da je dala tudi možkemu znamenje, naj pobegne. Spustila sta se za sumljivim možem v tek in z njima tudi drugi vaščani, ki so vsled klicov prišli na pomoč. Vidili so ga čez polje in travnike kake četrte ure in ga skoraj prijeli, ko se je naenkrat neznanec obrnil strelil iz samokresa proti svojim zasledovalcem, a slučajno nobenega ni zadel. Nato so si vaščani izposodili pri nekem mlinu lovsko puško in nadaljevali zasledovanje proti Mihovcem, kjer se jim je pridružilo še več ljudi.

Ko so Jablančani upešali, je prevzel puško Alojz Peršuh iz Mihovcev. Janez Medved iz Mihovcev je že hotel zgrabiti tatu, ta pa mu je nastavljal samokres, grozeč mu, da ga ustrelji.

Zunaj Mihovcev proti Zgornjim Pleterjam je neznanec še enkrat ustrelil proti Alojzu Peršuhu. Ker je na to na poziv, naj se uda, zaklical, da nikoli, raje smrt, je Peršuh ustrelil za njim iz puške, na kar je tat nezavesten obležal.

Pri neznanecu, današnjem obtožencu Petru Šparovcu, zaradi tatvine že sedemkrat predkaznovanem delavcu iz Dolenje vasi pri Naklem blizu Kranja, so našli samokres, nabit še s tremi patronami in nad 5300 K denarja. Za Beraničevo kolarnico je ležala cula, ki jo je tat med begom proč vrgel; v njej so bile tri obleke in trije klobuki.

Peter Šparovec je bil obsojen na šest let težke ječe, poostrene s temnico in trdim ležiščem vsakega četrta leta.

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila „Mariborskemu delavcu“).

Nemiri v Italiji.

Bazel, 29. junija. „Avanti“ poroča: Vlada je razglasila v provinci Padova obsedno stanje. Boljševistični izgredi kmetov se nadaljujejo. 10.000 mož vladnih čet je odšlo v distrikt Padova, da napravi red. V Piacenci in drugih zgornjeitalijanskih mestih je popolna ustaja.

Bazel, 28. junija. „Agence Central“ poroča iz Milana: Na šestem narodnem zborovanju poštnih in brzojavnih uslužbencev Italije, ki se vrši v Turinu, so zahtevali, naj se takoj razglasi sovjetska republika v Italiji.

Novi svet četvorice.

St. Germain, 28. junija. Stari svet četvorice je prenehal obstojati. Novi svet četvorice bo obstajal iz Clemenceaua, Lansinga, Balfourja in Tittonaja. Lansing se bo tudi odpeljal, kakor hitro bo podpisan mir z Nemško Avstrijo.

Kupčije Bele Kuna s člani italijanske misije.

Dunaj, 29. junija. Kot pojasnilo k italijanski noti na Belo Kuna poročajo, da so bili posamezni člani italijanske misije v živahni kupčijski zvezi s sovjetsko vlado in da so napravili kupčije v znesku večih milijonov. Bela Kuna je plačeval z zlatom ali pa s komunističnimi posestvi Ogrske. Celo princ Borghese je dobavljal riž in mast v veliki množini Kuni in

kot protivrednost je dobil Karolyjevo posestvo v Tothu. Angleži so zapustili Budimpešto, Amerikanci so odpotovali in le dobrohotni Italijani so še ostali. Medtem je prevzel Nitti vlado in od tedaj se je ustavila italijansko-ogrsko kupčijska zveza.

Defenzivna zveza med Ameriko in Grško.

Basel, 28. junija. Iz Pariza poročajo: Časopisi poročajo, da se je podpisala defenzivna zveza med Ameriko in Grško. Pogodba vsebuje celo vrsto važnih določb in je sklenjena na dobo 10 let.

Pred generalno stavko v Berlinu.

Berolin, 28. junija. Generalna stavka v Berlinu še ni izbruhnila. Železniški promet se na kolodvorih v predmestjih še vzdržuje, dočim je promet mestne železnice omejen na minimum. Pogajanja z železničarskimi zvezami se danes nadaljujejo. Vlada je izjavila, da ne more ugoditi zahtevam glede železničarskih plač, ker bi to pomenjalo večji izdatek v znesku 4 milijard na leto. Treba je počakati, kako bo učinkovala prepoved socialno-demokratskega vojnega ministra Noske na železničarje, da ne smejo staykati. Splošno mnenje je, da se ne bo posrečilo, odvrniti železničarje in uslužbence tramvaja od stavke.

Italijanske intrige.

Dunaj, 28. junija. „Neues Wiener Journal“ poroča: Odstop ministrstva v Italiji je dogodek največjega pomena. Danes se more reči, da je Sonnino na to mislil, da napove Srbiji in Grški vojno.

Prepozno.

St. Germain, 29. junija 1919. „Chicago Tribune“ prinaša daljši članek svojega poročevalca na mirovni konferenci, Henryja Walesa, o slavnostih v Versaillesu. Ob enem pa objavlja razkritja o tajni pogodbi, ki sta jo med vojno nameravali skleniti Nemčija in Japonska. Pogodba, ki je bila v velikih potezah sredi oktobra 1918 izdelana, se samo vsled tega končno veljavno ni podpisala, ker je tik pred določenim dnevom v Nemčiji izbruhnila revolucija in so Hohenzollerci zapustili deželo. Pogajanja je vodil nemški poslanik v Stockholmu. Nameravali so tudi Rusijo sprejeti v pogodbo, ki je imela kot glavni cilj, izpodrinuti angleške in ameriške interese v Aziji, politično ločiti Anglijo od Amerike ter razdeliti Kitajsko, Centralno Azijo, Perzijo in Koreo med Nemčijo in Japonsko. Ena izmed točk pogodb določa, da bo Japonska pri mirovni konferenci posredovala v interesu Nemčije, da bo Nemčija teritorialno in finančno kolikor mogoče malo trpela. Neka druga točka pa govori o vojaški konvenciji v svrhu medsebojnega varstva pred agresivnimi tendencami Anglije in Amerike.

Mir z Nemčijo podpisan.

Versailles, 28. juni 1919. Mirovna pogodba je bila, kakor se je pričakovalo ob treh popoldne v gradu podpisana.

London, 28. junija 1919. (Tel. komp.) Kakor izve Reuter, mirovna pogodba ne bo, kakor govore, stopila v treh dneh v veljavo. Ta zakasnitev je posledica dopolnila, da mora pogodbo nemška narodna skupščina prej ratificirati. Blokada se bo nadaljevala, dokler mir ne bo podpisan in ratificiran.

Veljavosti in Poljska.

St. Germain, 29. junija 1919. Ob enem z mirovno pogodbo se bo, kakor poroča „Petit Journal“ podpisala konvencija med alianci in Poljsko, ki določa v dveh poglavjih in 16 članih pravice narodnih in verskih manjšin na Poljskem.

Wilson zapustil Evropo.

Pariz, 29. junija 1919. Predsednik Wilson se je včeraj odpeljal iz Pariza, da gre v Brest, kjer se bo vkrca na parnik »George Washington«.

General Hofmann veleizdajalec.

Berlin, 28. junija. Iz Kolberga se poroča, da je general Hofmann v preizkavi zaradi veleizdaje.

MALA OZNANILA.

Hoblalni stroj za les (Hobelmaschine), mo-goče kombiniran s vrtnim strojem in tračno žago (Bandsäge) kupi tovarna Ježek, Maribor, Melje. 2-2

Zanesljivi priden hlapet za trgovino in malo posestvo, kateri ima 1 konja oskrbeti, se išče. Vpraša se pri Škofu, restavracija klavnice, Überfuhr ulica 2.

Restavracija Maribor

Grajski trg št. 1

Vsaki torek in petek pri lepem vremenu na vrtu, pri slabem v salonu od 17. ure naprej

koncert.

K. PIHLER

trgovina z manufaktur. blagom
Maribor, Glavni trg 13

priporoča

svojo veliko zalogo blaga za moške, ženske in otročje obleke, srajce, nogavice, predpasnike za moške in ženske.

Vsakovrstno blago za podloge, lepi svileni in cajgasti robci, žepni robci.

Vžigalice.

„IMPEX“, Ljubljana, Mahrova hiša, ima na razpolago več vagonov vžigalic, ki se razdele na vsa okrajna glavarstva v Sloveniji. Interesirani trgovci in aprovizacije naj se obrnejo direktno na tvrdko:

„IMPEX“

Importna in eksportna družba z o. z.
v Ljubljani.

Bučno olje
Schichtovo milo
Krušno moko
Polenta moko
Pšenične otrobe
Žveplo za vinograde
Kava

vse po najnižji ceni

10-5

I. Sirk, Maribor
Glavni trg.

Mariborska svetlolikarna in
apretacija zastorov

Vetrinjska ulica 28

Prvovrstni zavod za snaženje in likanje perila v 5-8 dneh.

Nizke cene, najboljša postrežba.

Restavracija in hotel

pri „Zamorcu“

(hotel „Mohr“), Maribor

Izborna pristna vina. — Lepe tujske sobe.
— Najboljša jedila. — Klubova soba. —
Prostori vrt.

Za obilen obisk se priporočata

Franc in Pavla Jančer.

Somišljeniki!

Zahtevajte po vsih gostilnah, kavarnah in brivnicah „Mariborskega delavca“!

Drago Vam **plačam**

lepo, suho

lipovo cvetje

zbirajte ga in javite, kojo množino ga imate! Vreče Vam pošljem in prevzamem blago proti povzetju! 6-2

Vinko Vabič, Žalec pri Celju.

Ponudbe trgovcev prosim le z navedbo cen!

Za uvoz in izvoz

prevzamem blago vseh vrst, kakor žito, moko, milo i. t. d. katero imam vedno v zalogi.

Cenj. tovarnam in podjetjem se priporočam kot tvrdka z la. referencami.

Import in Export

Ferdo Sert, Maribor

Koroška cesta 21.

Čisto svinjsko mast
Bučno olje

po nizki ceni ima na prodaj

2-2

Milan Bosanac, Maribor

Grajski trg št. 1.

Restavracija na južnem
kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Albert Bobek ml.

pohištvono in stavbeno mizarstvo ter zaloga krst
Maribor, Tržaška cesta št. 26

(poleg gostilne »Pri mestu Trst«).

3-1

Povišanje obrestne mere.

Občinska hranilnica v Mariboru naznanja, da bo
s 1. oktobrom 1919

zvišala obrestno mero za vloge (polumesečno obrestovanje)

na 4%

za posojila pa

na 6%.

2-1

Maribor, dne 28. junija 1919.

Vladni komisar: Dr. Fran Irgolič.